

סגור חלון

3.7.2013

(2 ת"ר)



זירת העסקים של ישראל

הגיאולוג שהתעשר מתגלית "תמר": שטיינמץ יפצה את ד"ר יוסי לנגוצקי בכ-50 מיליון שקל

זאת בגין הנזק שגרמה לו חברת סקורפיו כשפרשה מהשותפות שלהם בקידוח "תמר" וגרמה לו לאובדן חלקו בפרויקט, זמן קצר לפני שבקידוח התגלה גז טבעי ■ לפני כחודש קיבל לנגוצקי תואר של חברות כבוד מהחברה הגיאולוגית
חן מענית ועמירם ברקת 3/7/13

הישג גדול ליוסי לנגוצקי בסכסוך מול בני שטיינמץ: חברת סקורפיו של איש העסקים בני שטיינמץ תשלם לגיאולוג ד"ר יוסי לנגוצקי פיצוי בסך כ-50 מיליון שקל בגין הנזק שגרמה לו כשפרשה מהשותפות שלהם בקידוח הגז "תמר" וגרמה לו לאובדן חלקו בפרויקט, זמן קצר לפני שבקידוח התגלו מרבצים של גז טבעי שערכם נאמד במיליארדי דולרים - כך קבע הבוקר (ד') השופט המחוזי בדימוס, בעז אוקון, שמשמש כבורר בסכסוך.

לפני כחודש קיבל לנגוצקי תואר של חברות כבוד מהחברה הגיאולוגית הישראלית. "במקצועיותו, נחישותו ואמונתו הוביל יוסי לנגוצקי את ישראל לתגליות הגז בים התיכון העמוק של ישראל", נימקה החברה את ההחלטה.

עם כבוד, ידועה האמרה, אי-אפשר ללכת למכולת. אבל כעת לנגוצקי גורף גם משהו יותר ממשי מכבוד.

כמויות עוצמות של גז התגלו בסמוך לחופי ישראל מאז שלנגוצקי, האיש הראשון שביקש לחפש גז באזור מאגר "תמר", ושטיינמץ נכנסו יחדיו להרפתקה של חיפושי הגז ובחרו לקרוא לקידוח על שם נכדתו של לנגוצקי.

בשנת 2008 הודיעה סקורפיו על פרישתה מהפרויקט. בעקבות הפרישה, ולאחר שלא עלה בידי לנגוצקי למצוא משקיע אחר, ומכיוון שיתרת המזומנים שבידיו הייתה מוגבלת, איבד גם לנגוצקי את הזכויות בקידוחים.

זמן קצר לאחר מכן, בינואר 2009, נודע כי בקידוח "תמר" התגלו מרבצים של גז טבעי, שערכם נאמד ב-8 מיליארד דולר.

בהמשך הגיש לנגוצקי, באמצעות עו"ד יוסי שגב, תביעה בסך 100 מיליון דולר (כ-400 מיליון שקל) נגד סקורפיו, וטען כי פרישתה בשלב מאוחר מהשותפות נעשתה בניגוד להסכמים ביניהם, וכי היא גרמה לו לאובדן חלקו בפרויקט.

עוד טען לנגוצקי כי סקורפיו טירפדה את כניסתו של שותף חלופי במקומו, ובכך הגדילה את הנזק שנגרם לו. לטענתו, שטיינמץ דרש מהשותף שהיה אמור להחליפו במיזם גם את מה שהוא עצמו השקיע בפועל, וגם את השלמת ההשקעה המתוכננת, ובכך הביא לטרפוד כניסתו.

המחלוקת בין הצדדים הועברה לבוררות בפני השופט אוקון. בדצמבר 2011 נתן השופט אוקון את חלקו הראשון של פסק הבוררות.

בפסק הביניים קבע אוקון כי סקורפיו הפרה את ההסכם עם לנגוצקי בכך שהיא התעלמה מהחובה לסייע לו למצוא מממן חלופי, וכן מהחובה למסור לו את הודעת הפרישה בעיתוי שיאפשר לו למצוא מממן תחתיה.

עם זאת, אוקון לא קיבל את תיאור המצב של לנגוצקי, שתיאר את עצמו כמי שישב והמתין

להחלטה (של סקורפיו) ובשל כך החמיץ הזדמנות בטוחה להתעשר.

"התיאור של לנגוצקי אינו שלם", כתב אוקון, ובלשונו הצוירית הסביר: "הניסיון של לנגוצקי להציג את עצמו כמין טנטלוס, שנגזר עליו לעמוד מתחת לגפן פורייה בסמוך למים בלא יכולת לאכול ולשתות, היה מוגזם. ההודעה על פרישת סקורפיו התקבלה באיחור ממשי, אבל בסביבה שבה לנגוצקי היה נמצא לא היו מים או גפנים פוריות, והמשקיעים שאותם ניתן היה למצוא, אפילו לו ניתנה ההודעה, לא היו מובטחים".

בפסק הביניים רמז אוקון לפתרון שקיבל היום, ולפיו לנגוצקי יקבל חלק מתביעתו. "ההלכה הפסוקה מכירה בזכות לפיצויים גם במצבים של 'עמימות סיבתית'. אחד המקרים הבולטים הוא פגיעה בהזדמנות לבצע עסקה אלטרנטיבית. במקרים כאלה קיימת אפשרות לפסוק 'פיצוי הסתברותי', שישקף את הסיכוי שנשלל מהנפגע, גם אם סיכוי זה נמוך מ-50%", כתב השופט.

ובמילים אחרות, הפיצוי הכספי שנפסק לנגוצקי מהווה פיצוי הסתברותי ששוקלל על-ידי אוקון על בסיס שתי קביעות מוקדמות: האחת - ההסתברות לגילוי מצבורי הגז במועד כריתת ההסכם, או במועד הפרתו; השנייה - מה היו סיכוייו של לנגוצקי למצוא מממן חלופי, למרות ההפרה של סקורפיו, בשנת 2008 - שנה שבה המשק העולמי היה נתון במשבר כלכלי חריף, וקשה מאוד היה למצוא משקיעים.